

[Ernst Christiansen.]

som man vel næppe kan se helt bort fra, selvom vi ikke kan sige, hvor meget det betyder, nemlig det økonomiske samarbejde, der er påbegyndt i Europa, og som har givet sig udslag på forskellig måde og har skaffet sig politisk udtryk i Europarådet, hvor man jo har tumlet med meget vidtgående tanker. Dette er et moment, som også kan spille ind, idet et samarbejde imellem staterne naturligvis ikke forenes godt med altfor stærk afgrænsning af de enkelte nationale områder.

Men alt dette er problemer, som naturligvis må overvejes i forbindelse med lovforslaget. Det foreliggende forslag forekommer mig at rumme særdeles værdifulde og nyttige bestemmelser og at være meget hensigtsmæssigt. Jeg vil i denne forbindelse pege på, at i Norge og Sverige har man gennemført lignende lovgivningsbestemmelser — det har man forøvrigt også i andre lande —, og i udvalgsbetænkningen nævnes for Norges vedkommende udtrykkeligt, at man der mener, at de gældende lovbestemmelser har virket tilfredsstillende. Der skulle efter dette ikke kunne være tvivl om, at vi også her kunne finde en tilfredsstillende form, og jeg vil derfor på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag til velvillig behandling og skal altså på et senere tidspunkt tillade mig at foreslå det henvist til et udvalg.

Elmqvist: Jeg vil gerne begynde med at pege på, at det pågældende udvalg — således som det også fremgår af sagens akter — blev nedsat i 1946, da jeg var justitsminister, foranlediget ved, at dansk samling havde fremsat et lovforslag i så henseende. Jeg lovede under behandlingen af dette forslag, at jeg ville nedsætte et sådant udvalg, samtidig med at jeg — således som det også står i betænkningen — gav udtryk for de store vanskeligheder, der efter min mening ville være forbundet med at nå frem til en tilfredsstillende lovgivning på dette område.

Det nedsatte udvalgs opgave blev altså at drøfte det foreliggende problem og navnlig ganske særlig at søge at overvinde de vanskeligheder, der ville være forbundet med denne opgaves løsning. Jeg indrømmer, at det var en meget svær opgave, udvalget fik, men når jeg har sagt det, vil jeg gerne tilføje, at jeg ikke synes, udvalget i særlig fremragende grad har formået at løse vanskelighederne, at skabe en enkel og praktisk ordning. Jeg vil gerne have lov at fremhæve nogle af de betæneligheder, jeg nærer ved

lovforslaget, og nogle af de vanskeligheder, som jeg mener denne sags løsning på den foreslåede måde frembyder.

Jeg finder det for det første meget betænkeligt, at man uden at angive nogen som helst retningslinie, uden at angive noget som helst kriterium for justitsministeren overlader til de skiftende ministre at træffe afgørelse i alle de tilfælde, hvor der kræves en tilladelse for at erhverve dansk ejendom. Jeg synes, at man i hvert fald må kunne angive et vist kriterium for ministerens afgørelser, således som jeg forstår, at man til en vis grad har gjort det i Sverige. Her står der bare: ministeren tillader — ministeren kan nægte at tillade. Efter hvilke retningslinier han skal gå frem, tales der ikke et ord om.

Men selvom det skulle lykkes at finde frem til et sådant kriterium, altså til at angive retningslinierne for ministerens afgørelse, finder jeg alligevel ordningen meget betænkelig og mener i hvert fald, det er noget der må overvejes nøje helt at lægge denne afgørelse hen til de vekslende ministre og dermed også åbne adgang til vekslende afgørelser. Jeg vil gerne tilføje, at jeg ud fra den erfaring, jeg har, også finder, det ville blive en meget ubehagelig byrde for ministeren. Men det, som jeg navnlig er bange for, og som jeg mener er det betænkelige, er, at man, når man ikke har permanente justitsministre, næsten ikke kan undgå, at afgørelserne bliver vekslende, når de kommer til at ligge alene hos ministeren. Hvordan det kunne ordnes på en bedre måde, mener jeg vi må drøfte i udvalget, og jeg synes man må overveje, om afgørelserne ikke, således som dansk samling var inde på, bør træffes enten af et nævn eller i hvert fald efter indstilling fra et nævn til justitsministeren.

Efter at have sagt dette kommer jeg til nogle af de vanskeligheder, der vil være forbundet med gennemførelsen af loven og det administrationsapparat, som denne ganske givet vil kræve. Jeg vil her gerne henvise til, hvad der siges i udvalgets betænkning, hvor en række medlemmer anfører, at

„selvom loven søges gjort så enkel som muligt, vil det ikke kunne undgås, at den bebyrder myndighederne, navnlig justitsministeriet, men også tinglysningsdommerne og de myndigheder, der skal medvirke ved sagernes oplysning og ved gennemførelse af tvangsrealisationer og straffesager, med en mængde nye sager og ekspeditioner.“

Det er jo ganske rigtigt, at det arbejde, der vil være forbundet med denne lovs gen-